

OBSAH:

Předmluva	13
A. ZÁKLADNÍ POJMY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA VEŘEJNÉHO, SOUKROMÉHO, OBCHODNÍHO	
I. Definice a název mezinárodního práva veřejného, soukromého, obchodního	17
1. Mezinárodní právo veřejné	17
1.1. Zvláštnosti mezinárodního práva veřejného od práva vnitrostátního	20
1.2. Název mezinárodního práva veřejného	22
2. Mezinárodní právo soukromé	23
2.1. Mezinárodní právo veřejné a soukromé	25
3. Mezinárodní právo obchodní	28
3.1. Právo mezinárodního obchodu a mezinárodní ekonomické právo	31
II. Vztah mezinárodního práva (veřejného) k právu vnitrostátnímu	33
1. Teoretické přístupy k řešení vztahu mezinárodního a vnitrostátního práva	33
2. Řešení vztahu mezinárodního práva k právu vnitrostátnímu v praxi států	35
2.1. Řešení z hlediska práva mezinárodního	35
2.2. Řešení z hlediska práva vnitrostátního	37
2.2.1. Normy mezinárodního práva veřejného, které nemají vliv na právní postavení jednotlivců	37
2.2.2. Normy mezinárodního práva veřejného, které mají upravit právní poměry jednotlivců	38
2.2.2.1. Vztah mezinárodního a vnitrostátního práva v ústavě ČR	38
2.2.2.2. Ústava ČR a Evropská unie	40
3. Mezinárodní smlouvy v oblasti mezinárodního práva soukromého a obchodního	42
4. Smlouvy samovykonatelné	43
5. Smlouvy nesamovykonatelné	46

B. MEZINÁRODNÍ PRÁVO VEŘEJNÉ

I. Prameny a druhy pravidel mezinárodního práva

veřejného	51
1. Materiální prameny	52
1.1. Mezinárodní vztahy a mezinárodní politika	53
1.1.1. Vztah mezinárodního práva k politice	54
1.2. Mezinárodní morálka	55
2. Formální prameny	56
2.1. Mezinárodní smlouvy	58
2.2. Mezinárodní smluvní právo	62
2.2.1. Procedura sjednávání mezinárodní smlouvy a její vznik	62
2.2.2. Náležitosti vzniku platné mezinárodní smlouvy ..	65
2.2.3. Výhrady ke smlouvám	69
2.2.4. Výklad mezinárodních smluv	70
2.2.5. Účinky smlouvy na třetí státy	73
2.2.6. Ukončení platnosti (zániku) smlouvy	74
2.2.7. Řízení o neplatnosti smlouvy, jejím skončení, odstoupení některé strany nebo přerušeni provádění	77
2.3. Mezinárodní právní obyčeje	77
2.3.1. Mezinárodní zdvořilost	80
3. Pomocné a doplňující prameny mezinárodního práva	82
3.1. Obecné zásady právní	82
3.2. Soudní rozhodnutí	82
3.3. Názory nauky	83
3.4. Ekvita (spravedlnost)	83
3.5. Jednostranné akty států	83
3.6. Akty mezinárodních organizací	84
4. Kodifikace mezinárodního práva veřejného a vztah mezinárodní smlouvy a obyčeje	86
4.1. Kodifikace mezinárodního práva	86
4.2. Vztah mezinárodní smlouvy a obyčeje	89

III. Obyvatelstvo a jednotlivci	138
1. Státní občané (příslušníci) státu	139
1.1. Nabývání státního občanství	139
1.2. Pozbývání státního občanství	143
1.3. Dvojí občanství	143
1.4. Příslušnost právnických osob	144
1.5. Občanství Evropské unie	145
2. Cizinci	146
2.1. Připuštění cizinců na území státu	147
2.2. Práva a povinnosti cizinců	148
2.3. Odchod cizince ze státu pobytu	151
2.4. Právo diplomatické ochrany státních příslušníků	151
3. Osoby bez státní příslušnosti (bezdomovci)	153
4. Uprchlíci	153
5. Osoby požívající územní (politický) azyl	156
6. Mezinárodněprávní ochrana základních lidských práv	157
6.1. Evropská ochrany lidských práv a úloha Rady Evropy ..	162
6.1.1. Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod	164
6.1.2. Evropská sociální charta	166
IV. Státní území, mezinárodní prostory a mezinárodněprávní ochrana životního prostředí	169
1. Státní území	169
1.1. Územní suverenita, územní výsost, územní jurisdikce .	170
1.2. Nabývání státního území, státní hranice	172
1.2.1. Nabývání státního území	172
1.2.2. Státní hranice	173
2. Mezinárodní prostory	174
2.1. Volné moře a mořské dno za hranicemi národní jurisdikce států (Oblast)	174
2.2. Kosmický prostor a nebeská tělesa	177
2.3. Antarktida	178

3. Mezinárodněprávní ochrana životního prostředí	179
3.1. Smlouvy v oblasti mezinárodněprávní ochrany životního prostředí	181
V. Státní orgány pro mezinárodní styky	186
1. Vnitřní orgány pro mezinárodní styky	188
2. Zahraniční orgány státu pro mezinárodní styky	190
2.1. Diplomatické mise	190
2.2. Zvláštní mise	195
2.3. Vojenská jednotka, loď a letadlo	195
2.4. Konzulární úřad	196
VI. Pokojné řešení mezinárodních sporů	199
1. Diplomatická jednání	200
1.1. Přímá jednání	200
1.2. Dobré služby a zprostředkování	200
1.3. Vyšetřovací a smírčí komise	201
2. Mezinárodní soudnictví v širším smyslu	202
2.1 Mezinárodní rozhodčí řízení (arbitráž)	203
2.2. Mezinárodní soudní řízení	205
VII. Mezinárodněprávní odpovědnost a donucení	212
1. Odpovědnost státu za mezinárodně protiprávní chování	212
1.1. Prvky mezinárodně protiprávního chování	213
1.2. Obsah mezinárodní odpovědnosti státu	215
1.3. Okolnosti vylučující protiprávnost	217
2. Přímé donucení v mezinárodním právu	219
2.1. Formy donucení	220
2.1.1. Upozornění, varování	221
2.1.2. Retorze	221
2.1.3. Protiopatření (represálie)	221
2.1.4. Sebeobrana	223
2.1.5. Akce Rady bezpečnosti OSN	225
2.1.5.1. Operace pro udržení míru	229
VIII. Právo mezinárodní bezpečnosti	231

C. MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ

I. Předmět mezinárodního práva soukromého	239
II. Druhy norem mezinárodního práva soukromého	241
III. Prameny mezinárodního práva soukromého	244
1. Prameny českého mezinárodního práva soukromého	244
1.1. Vnitrostátní právní předpisy	244
1.2. Mezinárodní smlouvy	246
1.3. Prameny evropského mezinárodního práva soukromého .	248
1.3.1. Stručný vývoj mezinárodního práva soukromého v rámci ES	248
1.3.2. Přesunutí soukromoprávních otázek ze třetího pilíře do prvního (jejich komunitarizace)	251
2. Aplikace různých pramenů a norem v mezinárodním právu soukromém	254
2.1. Vztah mezinárodních smluv v oblasti mezinárodního práva soukromého k vnitrostátnímu právu	254
2.2. Vztah dvou nebo více mezinárodních smluv	256
2.3. Vztah přímé a kolizní metody úpravy	258
IV. Kolizní normy	259
1. Funkce a struktura kolizní normy	259
1.1. Části kolizní normy	260
1.1.2. Volba práva	262
2. Zpětný a další odkaz a kvalifikační problém	264
3. Výhrada veřejného pořádku	266
V. Přímé normy	268
1. Pojem a funkce přímé normy	268
2. Znaky přímých norem	268
3. Odlišení přímých norem od jiných druhů norem	269
4. Prameny přímých norem	269
VI. Vybrané oblasti kolizní úpravy	271
1. Subjekty soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem	271
1.1. Fyzické osoby	271

1.2. Právnické osoby	273
1.2.1. Určování příslušnosti právnické osoby a jejího osobního statutu v českém právu	276
1.3. Státy	277
2. Kolizní úprava věcných práv	278
3. Kolizní úprava závazkového práva	280
4. Kolizní úprava pracovního práva	287
5. Kolizní úprava dědického práva	290
6. Kolizní úprava rodinného práva	293
VII. Mezinárodní právo procesní	296
1. Pravomoc a příslušnost justičních orgánů	297
2. Postavení cizinců v řízení, důkazní moc cizozemských veřejných listin, vzájemností, zjišťování obsahu cizího práva	299
2.1. Postavení cizinců v řízení	299
2.2. Důkazní moc cizozemských veřejných listin, vzájemnost, zjišťování obsahu cizího práva	301
3. Mezinárodní právní pomoc	302
3.1. Osvědčení o cizím právu a vyšší ověření listin (superlegalizace)	306
4. Uznání a výkon cizích rozhodnutí	308
4.1. Uznání a výkon cizích rozhodnutí na základě mezinárodní smlouvy	309
4.2. Uznání a výkon cizích rozhodnutí podle vnitrostátního práva	312
4.2.1. Uznání a výkon cizích rozhodnutí podle předpisů ES nebo mezinárodní smlouvy	316
5. Evropské mezinárodní právo procesní	317
5.1. Soudní (pravomoc) příslušnost k projednávání sporů a uznávání a výkon cizích rozsudků ve věcech občanských a obchodních	319
5.1.1. Soudní příslušnost projednávat spory	320
5.1.2. Uznání a výkon rozhodnutí vydaných v jiných členských státech ES	321

5.2. Soudní pravomoc a uznání a výkon soudních rozhodnutí ve věcech rodinných	322
5.3. Doručování dokumentů a dokazování mezi členskými státy ES	323
5.3.1. Doručování dokumentů mezi členskými státy ES ..	324
5.3.2. Dokazování prováděné v jiném členském státě ..	326
5.4. Úpadkové řízení	328

D. PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU

I. Předmět, prameny a prostředky úpravy práva

mezinárodního obchodu	333
1. Předmět práva mezinárodního obchodu	333
2. Prameny práva mezinárodního obchodu	334
2.1. Prameny soukromoprávní povahy	335
2.1.1. Unifikované přímé normy	335
2.1.2. Řešení v rámci metody kolizní	336
2.2. Normy upravující řešení sporů v mezinárodním obchodním styku	337
2.3. Jiné normy omezující smluvní svobodu stran	338
2.3.1. Mezinárodní smlouvy	338
2.3.2. Vnitrostátní předpisy	339
3. Nestátní prostředky používané k regulaci mezinárodního obchodního styku	340
3.1. Mezinárodní obchodní zvyklosti	340
3.2. Vykládací pravidla	342
3.3. Formulářové smlouvy	343
3.4. Lex mercatoria	344
3.5. Zásady mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT, UNCITRAL	344
3.6. Přehled některých významných nestátních prostředků úpravy	345

II. Úloha mezinárodních organizací při regulaci

mezinárodního obchodu	348
1. Úloha OSN v oblasti mezinárodních ekonomických a hospodářských vztahů	348

2. Světová obchodní organizace	350
2.1. Funkce WTO	352
2.2. Struktura WTO	353
2.3. Všeobecná dohoda o clech a obchodu (GATT)	354
2.4. Všeobecná dohoda o obchodu službami (GATS)	363
2.5. Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)	364
2.6. Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů (DSU) .	365
3. Další mezinárodní organizace v oblasti mezinárodního obchodu a financí	370
3.1. Mezinárodní měnový fond	370
3.2. Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj	372
4. Evropská unie / Evropská společenství	373
4.1. Vnitřní trh ES	375
4.2. Společná obchodní politika	376
4.2.1. Evropská společenství a Světová obchodní organizace (WTO)	377
4.3. Soukromé právo a vnitřní trh ES	378
III. Zásahy státu do mezinárodních obchodních styků	381
1. Úprava v mezinárodních smlouvách	381
1.1. Smlouvy o integračních uskupeních	382
1.2. Další mezinárodní smlouvy regulující mezinárodní obchod	383
2. Úprava ve vnitrostátních předpisech	386
IV. Soukromoprávní aspekty práva mezinárodního obchodu .	391
1. Zajištění závazků v mezinárodním obchodním styku	391
1.1. Prameny úpravy zajišťovacích prostředků	391
1.2. Věcně právní instituty zajištění závazků	393
1.3. Závazkově právní instituty zajištění závazků	395
1.4. Finanční prostředky zajištění závazků	398
1.4.1. Pojištění a financování vývozních úvěrů	400
2. Placení v mezinárodním obchodním styku	402
2.1. Placení ve vztazích mezi státy	402
2.2. Placení ve vztazích mezi subjekty mezinárodního obchodního styku	402

2.3. Měna, ve které je platba prováděna	405
3. Kupní smlouva v mezinárodním obchodním styku	407
3.1. Úprava kupní smlouvy v mezinárodním obchodním styku podle Vídeňské úmluvy	409
3.1.1. Odlišnosti Vídeňské úmluvy od české úpravy ...	410
3.1.2. Náležitosti kupní smlouvy	411
3.1.3. Uzavírání kupní smlouvy	412
3.1.4. Práva a povinnosti prodávajícího a kupujícího ..	415
3.1.5. Promlčení při mezinárodní koupi zboží	416
4. Obchodní zastoupení a smlouva o výhradním prodeji	418
4.1. Obchodní zastoupení	418
4.2. Smlouva o výhradním prodeji	423
5. Smlouvy o mezinárodní přepravě	427
5.1. Právní úprava přepravní smlouvy v mezinárodním obchodním styku	427
5.2. Význam mezinárodně unifikovaných úprav	430
5.2.1. Mezinárodní silniční přeprava	430
5.2.2. Mezinárodní železniční přeprava	431
5.2.3. Mezinárodní letecká přeprava	434
5.2.4. Mezinárodní námořní přeprava	436
V. Řešení sporů v mezinárodním obchodním styku	438
1. Řešení sporů před soudy	438
2. Rozhodčí řízení v mezinárodním obchodním styku	441
2.1. Prameny právní úpravy	445
2.2. Rozhodčí řízení podle české právní úpravy	446
2.3. Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů	452
2.3.1. Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů podle zákona	452
2.3.2. Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů podle mezinárodních smluv	454
2.4. Rozhodčí řízení při rozhodování sporů z investic	455
Seznam použité literatury	461